

SITREP IRAK
NR.32, 22/10/04
Stand van Zaken: 09.00

Dit is een gezamenlijke productie van AIVD, MIVD en Buitenlandse Zaken. Onder verwijzing naar de brief van de Coördinator I&V d.d. 22 januari 2004, met kenmerk 04G463079, diene dat bij het opstellen van deze sitrep geen verschillen van inzicht naar voren zijn gekomen.

Samenvatting

I Politieke en Militaire Ontwikkelingen

Internationale politieke ontwikkelingen (BZ)

De RAZEB van 13 september heeft de conclusies van de EU-verkenningmissie naar Bagdad in augustus jl. verwelkomd en besloten ter opvolging daarvan een Fact Finding-missie naar Irak te sturen die voorstellen voor concrete EU-activiteiten moest voorbereiden. De Fact Finding-missie bezocht van 10 tot 17 oktober de Golfregio en deed daarbij Baghdad, Amman, Abu Dhabi en Koeweit aan. Tijdens de Europese Raad van 5 november zal de EU een pakket maatregelen aan de daar aanwezige Iraakse interim-premier Allawi presenteren. Het pakket zou de volgende voorstellen moeten bevatten:

- ondersteuning van de verkiezingen
- financiering van de VN-protectiemacht
- perspectief op het starten van onderhandelingen over een Handels- en Samenwerkingsakkoord na installatie van een gekozen regering (na aanvaarding grondwet en verkiezingen eind 2005)
- een aantal concrete activiteiten op het gebied van civiele crisisbeheersing, waaronder training van Iraakse politie en de justitiële sector.

De volledige terugkeer van de VN naar Irak is afhankelijk van de veiligheidssituatie en mogelijkheden VN-personeel te beschermen. Inmiddels zijn 35 internationale VN-functionarissen permanent werkzaam in Irak. De VN-vakbonden verzetten zich, onder verwijzing naar aanslagen in 2003, tegen hun aanwezigheid in Irak. De huidige omvang van het VN-team in Irak is te klein om alle taken, met name ter voorbereiding van de verkiezingen, volledig uit te voeren. Echter, zonder additionele veiligheidsarrangementen is een team van 35 het maximaal haalbare. Additionele bescherming zou moeten komen van de

zogenaamde "middle ring" 'UN-protection force'. Deze zou konvooien en gebouwen moeten beschermen en ressorteren onder het commando van de Multi National Force (MNF). Daarnaast zou een zogenaamde "inner ring" zorg moeten dragen voor de persoonsbeveiliging en een "outer ring" de algemene veiligheid in de omgeving moeten verzorgen. De "middle ring" is nog niet operationeel. Georgië, Azerbeidzjan en Oekraïne meldden zich wel als kandidaten om troepen te leveren. Thans is de VS doende de geschiktheid van de eenheden te beoordelen. Volgens de laatste berichten vormt het aanbod van Georgië een reële mogelijkheid. Gezien de trage voortgang met betrekking tot de bescherming van de VN wordt er door de VS, het VK en de VN gewerkt aan een werkbaar alternatief. Dit zal er waarschijnlijk op neerkomen, dat de MNF voorlopig ook zorg zal dragen voor de "middle ring".

SGVN heeft in augustus een beroep op de EU gedaan om bij te dragen aan salariskosten van de VN-protectiemacht, ten bedrage van US\$ 26 miljoen. Nederland heeft er als voorzitter van de EU bij partners op aangedrongen een bijdrage te leveren, met als resultaat dat er ongeveer € 10 miljoen (US\$ 12 miljoen) is toegezegd.

De NAVO heeft op 22 september jl. besloten de Iraakse interim-regering (IIG) te ondersteunen bij het opzetten van een centre of excellence voor de training van het hoger- en middenkader van de Iraakse veiligheidsorganisaties. Ook zal de NAVO de IIG assisteren bij het vervullen van de behoeftes op het gebied van materieel. De Amerikaanse generaal Petraeus, verantwoordelijk voor het trainingsprogramma van de MNF in Irak, heeft ook het bevel over de NAVO-missie. De Nederlandse generaal Hilderink is zijn plaatsvervanger. De militaire behoeftestelling voor deze missie wordt thans door de militaire autoriteiten van de NAVO verder uitgewerkt en het operatieplan zal spoedig verschijnen. De regering beziet thans de mogelijkheden voor een eventuele bijdrage aan de NAVO trainingsmissie.

Op 13 en 14 oktober jl. vond in Tokio de derde bijeenkomst van het donorcomité voor de International Reconstruction Fund Facility for Iraq (IRFFI) plaats. De Tokio bijeenkomst gaf meer inzage in de voortgang van de wederopbouw van Irak en de bestaande wederopbouwnoden. De bijeenkomst werd bijgewoond door vertegenwoordigers van de IIG die hun visie gaven op de wederopbouw van Irak. De Iraakse vice premier Salih deed een oproep aan de internationale gemeenschap de gedane toezeggingen om te zetten in daadwerkelijke steun. Van de US\$ 1 miljard gecommiteerd aan de twee 'trust funds' van de VN en de Wereldbank is inmiddels bijna het gehele bedrag toegewezen aan prioriteitsprojecten goedgekeurd door de 'Iraqi Strategic Review Board'. Van de gecommiteerde US\$ 623 miljoen in het 'trust fund' van de VN is inmiddels 60% gecommiteerd en 36% uitgegeven. Van de gecommiteerde US\$ 398 miljoen in het 'trust fund' van de Wereldbank is inmiddels 93% daadwerkelijk gestort. Iran deed een nieuwe toezegging van US\$ 10 miljoen aan het IRFFI en verwierf daarmee een zetel in het donorcomité. De Europese Commissie heeft in haar

begroting voor 2005 voorgesteld verdere hulp aan Irak te verstrekken ten bedrage van € 200 miljoen (waarvan een deel aan het IRFFI), samen met een pakket van € 30 miljoen voor de organisatie van de verkiezingen (waarvan € 15 miljoen onderdeel uitmaakt van de nieuwe toezegging). Japan zal US\$ 40 miljoen toekennen aan de organisatie van de verkiezingen. Korea gaf aan in 2005 een nieuwe bijdrage te leveren aan het IRFFI, zonder een specifiek bedrag te noemen. De VS heeft tijdens de conferentie in Tokio geen verdere bijdragen aan het IRFFI bekendgemaakt, maar zal tot aan de verkiezingen in Irak 3.4 miljard dollar besteden aan wederopbouwprojecten in achttien steden in Irak, waaronder Najaf, Samarra, Fallajah, Samawah en Bagdad. Jordanië zal gastheer zijn van de volgende IRFFI bijeenkomst in voorjaar 2005.

De internationale conferentie over Irak zal waarschijnlijk plaatsvinden in Sharm al Sheikh in Egypte op 23 november a.s. De conferentie zal voorafgegaan worden door een bijeenkomst van de (Conferentie van de) buurlanden op de 22ste. Het deelnemersveld is nog onduidelijk. De landen van de G-8 en ook de EU (voorzitterschap en Commissie) zullen worden uitgenodigd. Voorts zal China worden uitgenodigd en zullen ook de OIC en de Arabische Liga deelnemen. Volgens de Irakezen en de Egyptenaren zou de conferentie moeten dienen ter ondersteuning van het politieke proces en de stabilisatie van de binnenlandse situatie in Irak. Tevens zouden de buurlanden zich bereid moeten verklaren zich constructief op te stellen en zich te onthouden van bemoeienis met het interne Iraakse politieke proces, met name ten aanzien van het geweld. Frankrijk is van mening dat terugtrekking van de MNF tijdens de conferentie aan de orde moet komen. Tevens zouden Iraakse oppositionele groepen volgens Frankrijk aan de conferentie deel moeten nemen.

Zowel Turkije als Syrië houdt, vanwege spanningen met de eigen Koerdische gemeenschap, de verrichtingen van de Koerden in het noorden van Irak nauwlettend in de gaten. KDP-leider Barzani sprak tijdens een bezoek aan Ankara op 11 oktober over de stad Kirkuk als een deel van Koerdistan. De Turkse autoriteiten benadrukten andermaal dat men de wil van het Iraakse volk respecteert (met betrekking tot een federatie), zolang de territoriale integriteit van Irak gewaarborgd blijft. Wijzigingen in de demografische samenstelling van steden in het noorden van Irak, al dan niet bestendigd door de komende verkiezingen, zullen door Turkije niet geaccepteerd worden. Turkije vreest een burgeroorlog in Irak indien het Westen het Koerdische nationalisme teveel aanmoedigt. Opsplitsing in drie delen of een te grote invloed van de sji'ieten zou naar Turks inzicht eveneens de stabiliteit van het toekomstige Irak – en daarmee van de Golfregio als geheel – in gevaar brengen.

De Syrische autoriteiten houden zich wat betreft het Koerdisch Iraakse streven naar verdergaande autonomie meer op de vlakte. Syrië wijst net als Turkije op het belang van het behoud van nationale eenheid, een klimaat van verzoening en het opbouwen van een democratisch Irak zonder buitenlandse inmenging.

Naast de training van de Iraakse politie die in Jordanië plaatsvindt en waarover in Sitrep 30 werd bericht, worden er door de VN ook Iraakezen uit andere instellingen in Jordanië getraind. Zo vinden er trainingen plaats voor Iraakezen van NGO's, ministeries en financiële instellingen, de gezondheidszorg, de media, openbare werken, lokaal bestuur, milieubescherming en mijnenruiming. De capaciteitsopbouw vindt plaats door middel van trainingen op het gebied van organisatorische en technische vaardigheden en management vaardigheden.

Interne politieke ontwikkelingen (MIVD en BZ)

In verband met de verkiezingen zijn zowel de interim regering als de Independent Electoral Commission of Iraq (IECI) druk bezig om ervoor te zorgen dat alle belangrijke groeperingen aan de verkiezingen deelnemen. Hiertoe heeft interim-premier Allawi contacten gelegd met verschillende belangengroepen waaronder meer gematigde leden van de Iraqi Baath Partij, de voormalige partij van Saddam Hoessein.

Een belangrijk element van het verkiezingsproces en de verkiezingen die op 31 januari 2005 zijn gepland, is de registratie van de politieke groeperingen en de kandidaten. Volgens het tijdsplan van het verkiezingsproces kunnen politieke organisaties en kandidaten zich vanaf 1 november 2004 registreren. Rond 6 december 2004 moeten de kandidatenlijsten zijn afgerond. In de dagen hierop volgend worden de lijsten onder auspiciën van de Onafhankelijke Iraakse Verkiezingscommissie in Bagdad gecontroleerd en definitief vastgelegd.

De politieke partijen en kandidaten die zich willen registreren voor deelname aan de verkiezingen, moeten voldoen aan een aantal voorwaarden die in de partijwet worden vastgelegd. Met nog twee weken voor het begin van de registratie is deze partijwet nog altijd niet officieel bekend gemaakt. De politieke partijen houden hierdoor minder tijd over om eventuele wijzigingen of veranderingen binnen de organisatie en kandidatenlijst toe te passen. De kans bestaat hierdoor dat de aanvangsdatum van de registratie enkele dagen later plaatsvindt. Een vertraging van de kandidatenregistratie heeft echter geen nadelige gevolgen voor het verdere verloop van het verkiezingsproces en de verkiezingsdag. Dit is wel het geval indien de einddatum van het registratieproces wordt overschreden.

In afwachting van de partijwet en de daarop aansluitende kandidatenregistratie wordt er binnen een aantal grote, gevestigde partijen (o.a. SCIRI en KDP) nagedacht over de samenstelling van brede kandidatenlijsten, die diverse etnisch-religieuze groeperingen omvat. Dergelijke zorgvuldige geprepareerde lijsten hebben als voordeel dat de samenstelling van het toekomstige parlement een afspiegeling wordt van de getalsmatige verhoudingen tussen de verschillende bevolkingsgroepen in Irak. Een nadeel van deze voorgekookte lijsten is dat deze - en derhalve het parlement dat eind januari 2005 wordt gekozen - worden gedomineerd door de gevestigde partijen. De kleinere

politieke partijen maken hierdoor nauwelijks kans een zetel binnen het parlement te bemachtigen.

Door de nauwkeurig samengestelde kandidatenlijsten zijn de gevestigde partijen zeker van hun dominantie binnen het toekomstige parlement en de hieruit voortvloeiende overgangsregering. Hetzelfde is in feite ook gebeurd bij de samenstelling van de huidige Interim-Raad. Net als de Interim-Raad de IIG niet voor de voeten loopt, is het te verwachten dat het toekomstige parlement de overgangsregering niet of nauwelijks voor de voeten zal lopen.

Zowel de VN als de IECI gaat er vooralsnog vanuit dat de verkiezingen in heel Irak worden georganiseerd en dat iedereen eraan zal kunnen nemen. De concrete voorbereidingen lopen volgens de UN vertegenwoordiger min of meer op schema. Er zijn door het hele land verkiezingsfunctionarissen gerekruteerd en getraind. Het "Public Information Team" is geïnstalleerd, de eerste factsheets zijn inmiddels klaar en werden tijdens de laatste bijeenkomst uitgedeeld. Interesse voor de verkiezingen is onder Iraakse NGO's erg groot. Er zijn al 80 verschillende NGO's die zich beschikbaar hebben gesteld voor monitoring van de verkiezingen. Training en voorbereiding van deze NGO's zal een grote uitdaging vormen. De IIG schat de totale kosten voor de verkiezingen op 250 miljoen dollar. Dit bedrag zou kunnen oplopen in verband met de voorzieningen die vanwege slechte veiligheidssituatie getroffen dienen te worden.

Wat betreft de deelname van Muqtada al-Sadr aan het politieke proces en het verkiezingsproces is het nog altijd onduidelijk wat zijn – politieke – intenties zijn en of hij het politieke toneel zal betreden. Ofschoon grootayatollah Ali al-Sistani in contact staat met Al-Sadr en hem zou steunen in diens voornemen een politieke rol te spelen, volgt Al-Sadr vooralsnog een tweesporenbeleid. In de eerste plaats houdt Al-Sadr de weg naar de politieke arena open. Dit wordt geïllustreerd door zijn toenadering tot – religieusmaatschappelijke – organisaties, net als de Sadr-beweging ontevreden zijn over het (politieke) beleid in Irak en de aanwezigheid van de MNF. In de tweede plaats creëert Al-Sadr de mogelijkheid om op zijn voornemen de politiek te betreden terug te komen. Het is niet toevallig dat hij slechts achter de schermen betrokken is bij politieke toenaderingsgesprekken. Hiermee probeert hij zijn aanhangers tevreden te houden. De uitspraak van Al-Sadr dat hij slechts onder bepaalde voorwaarden (betrokkenheid van de VN en onthouding van bemoeienis door Amerikaanse en Britse militaire troepen) aan de verkiezingen zal deelnemen, past in dit beeld. Hiermee geeft hij aan zijn radicale achterban aan dat er geen koerswijzing heeft plaatsgevonden.

In de provincie Muthanna is het in de afgelopen weken op politiek terrein rustig gebleven. Het bezoek van gouverneur Hassani aan Japan heeft niet geleid tot een poging van zijn rivalen om de gouverneurspositie te ondermijnen. Het is dan ook te verwachten dat hij tot aan de provinciale verkiezingen, die tegelijkertijd met de landelijke verkiezingen worden gehouden, in functie blijft. In de provincie

lijken de verkiezingsvoorbereidingen te zijn gestart met de komst van een delegatie uit Bagdad. De delegatie zal in de komende dagen trainingen geven teneinde personeel voor te bereiden op de verschillende elementen van het verkiezingsproces. Als de trainingen vóór eind oktober zijn afgerond en – zoals gepland – de komende week het kiezersregistratiekantoor in Samawa wordt geopend, is Muthanna op tijd gereed voor de eerste peildatum, het begin van de kiezersregistratie van 1 november tot 15 december.

Veiligheidssituatie (MIVD)

Gedurende de maand september en de eerste helft van oktober hebben zich in geheel Irak relatief veel incidenten voorgedaan. Niettemin ligt het aantal beduidend lager dan in augustus, en is het vergelijkbaar met de maand mei, toen de eerste revolte van Al-Sadr plaatsvond. Gelet op de dalingen in Zuid-Irak als gevolg van de afnemende activiteiten van de Al-Sadr organisatie, is het hoge aantal incidenten voornamelijk te wijten aan het aanhoudend hoge aantal incidenten in Centraal-Irak. Hierbij mag de aanloop naar de geplande verkiezingen in januari 2005 als belangrijkste verklaring aangemerkt worden.

Naar verwachting zal het geweld vanuit de sunnitische bevolkingsgroep, in Centraal en West-Irak, nog (enige tijd) aanhouden met als doel het verkiezingsproces zoveel mogelijk te frustreren. De operationele mogelijkheden van het verzet in Centraal-en West-Irak zullen mede afhankelijk zijn van het resultaat van de huidige en toekomstige (militaire) activiteiten van de MNF en de IIG. Deze kunnen enerzijds de mogelijkheden van het verzet aanzienlijk inperken. De duale strategie van de MNF in samenwerking met de IIG in de sunnitische steden die in opstand zijn gekomen – inzet van militaire middelen naast toezeggingen van politieke deelname en financiële middelen – lijkt op de korte termijn zijn vruchten af te werpen. Anderzijds kan dit op de langere termijn, als gevolg van *collateral damage* gedurende militaire operaties, juist tot een verbreding van het verzet leiden. Het sunnitisch verzet kan zich ook verbreden indien bepaalde (sunnitische) steden worden uitgesloten van deelname aan de geplande verkiezingen in januari 2005. Dit zou leiden tot een verder gevoel van marginalisering bij de sunnieten, hetgeen een negatief effect zou hebben op de veiligheidssituatie.

De huidige berichtgeving omtrent de militaire intenties en toekomstige aspiraties van de organisatie van Al-Sadr is veelal onduidelijk en tegenstrijdig. Het onlangs bereikte akkoord over een staakt-het-vuren tussen de Sadr-organisatie en de IIG in de wijk Thawra (voorheen *Sadr City*) in Bagdad kan als een (voorzichtig) hoopvol teken gelden voor wat betreft de toekomstige intenties van de Sadr-organisatie. Het wapeninleverprogramma dat onderdeel is van dit akkoord is tot nu toe evenwel geen onverdeeld succes. Er wordt veel oud materieel ingeleverd en het aandeel ingeleverde zwaardere wapens is teleurstellend. Het is vermeldenswaard dat dit wapenprogramma nieuwe commerciële mogelijkheden

creëert voor de wapenhandelaren. Aangezien de 'IIG-prijs' voor wapens in sommige gevallen hoger is dan de inkoopprijs, bestaat de kans dat milities hun verouderde wapens inleveren en voor het geld dat ze hier voor ontvangen – meer - nieuwe wapens aanschaffen.

De IIG heeft, bij monde van de interim-premier Allawi, op maandag 18 oktober bekend gemaakt dat het wapeninleverprogramma zoals dat momenteel plaatsvindt in de wijk Thawra in Bagdad op termijn in alle steden van Irak zal gaan plaatsvinden. De bevolking van de Zuid-Iraakse stad Basra zou als eerste gebruik kunnen gaan maken van een dergelijk wapeninleverprogramma. Hoewel er uit de aankondiging van een dergelijk wapeninleverprogramma in Basra een verzoenende houding van de IIG t.o.v. opstandige milities spreekt is het de inschatting dat de verschillende (shi'ietische) milities in Zuid-Irak op dit moment niet de intentie hebben om volledig te ontwapenen. Men zal zeker in de komende periode naar de verkiezingen toe een zekere mate van militair gewicht in de schaal willen kunnen leggen. Dit geldt zeker voor de milities van Al-Sadr.

Zo duidt berichtgeving erop, dat militante ondercommandanten van de Sadr-organisatie nog steeds offensieve operaties plannen tegen MNF en Iraakse veiligheidsorganisaties. Het is niet duidelijk wat voor rol Al-Sadr zelf in de aansturing van deze militante afsplitsingen binnen de Sadr-organisatie speelt. Het is mogelijk dat de afsplitsingen een militante schaduworganisatie vormen waardoor Al-Sadr op twee paarden (het politieke én militaire) kan wedden. Dit suggereert dan een zekere mate van controle van Al-Sadr, ook over de radicalere ondercommandanten van de Sadr-organisatie. In elk geval zijn de activiteiten van deze militante afsplitsingen zorgwekkend. Het betekent dat gewelddadigheden vanuit de militante Sadr-groeperingen tegen de MNF en Iraakse veiligheidsorganisaties in diverse regio's in Zuid-Irak waarschijnlijk zullen aanhouden.

Op welke schaal deze gewelddadigheden zich in de toekomst zullen voordoen, is vooralsnog moeilijk in te schatten. De Sadr-organisatie is door grootschalige aanvallen van de MNF en Iraakse veiligheidsorganisaties in augustus 2004, recente arrestaties van ondercommandanten van Al-Sadr, en interne verdeeldheid verzwakt. Dit zal een (hernieuwd) grootschalig optreden vanuit deze organisatie belemmeren. Er moet echter wel rekening mee worden gehouden dat in de afgelopen weken een hergroepering en bewapening heeft plaatsgevonden.

De Ramadan is een periode waarin religieus geïnspireerde strijders, zoals Sadr-aanhangers, zich extra gemotiveerd kunnen voelen om acties te plegen tegen de MNF. In verband met deze op 15 oktober aangevangen vastenmaand én het aangekondigde offensief in Falluja, is een intensivering van aanslagen in Bagdad te verwachten. Naast de welhaast gebruikelijke zelfmoord-, autobomaanslagen en kidnappings, is een gesignaleerd gevaar dat een grootschalige gijzelingsactie door zelfmoordcommando's in één van de door buitenlanders bezochte hotels in

Bagdad uitgevoerd zou kunnen worden. In de periode na de Ramadan en in de aanloop naar de geplande verkiezingen in januari zijn verdere aanslagen, sabotage- en ontregelingsacties te verwachten.

De huidige veiligheidssituatie in Muthanna is rustiger dan in de maand augustus, maar is nog steeds niet terug op het niveau van vóór augustus 2004. Het voortdurende aangrijpen van de Nederlandse troepen en Iraakse veiligheidsorganisaties in de maanden september en begin oktober benadrukt andermaal de voortdurende fragiele veiligheidssituatie in Muthanna. Gewelddadigheden tegen de Iraakse veiligheidsorganisaties en de Nederlandse troepen worden niet alleen door de organisatie van Al-Sadr gepleegd, maar ook door leden van andere lokaal religieus-politieke partijen of andere belanghebbenden in het provinciale krachtenveld. Vooral in Rumaytha en omgeving was het de laatste tijd onrustig. De activiteiten van anti-MNF/IIG elementen, zoals enkele *Improvised Explosive Devices* (IED) incidenten in begin oktober, en de zich nog steeds voortslepende interne twist tussen twee stamfacties (die zo nu en dan in gewelddadigheden uitmondt) zorgen voor een relatief slechte veiligheidssituatie in Rumaytha en omgeving, vergeleken met de gehele veiligheidssituatie in Muthanna.

Vooral de incidenten met IEDs zijn zorgwekkend. Deze modus operandi lijkt de laatste tijd gemeengoed te worden in de provincie Muthanna. Ook vanuit andere provincies in Zuid-Irak wordt een dergelijke trend in stijging van IED-incidenten gemeld. Het middel wordt ingezet om schade binnen eigen gelederen te beperken of uit de overweging om minder opvallend, niet direct herkenbaar, op te treden. Door de, in de ogen van de anti-MNF/IIG elementen, 'succesvolle' inzet van IEDs kan het gebruik hiervan nog verder gaan toenemen. Hierdoor moet ook in de toekomst rekening worden gehouden met het gebruik van IEDs in het gehele Nederlandse operatiegebied.

II. Internationaal Terrorisme (AIVD)

Anonieme verklaringen van Amerikaanse militaire functionarissen dat de afgelopen weken door gerichte acties ten minste zes senior commandanten van de terroristenleider Abu Musab Al-Zarqawi in Irak zouden zijn gedood, [REDACTED]

[REDACTED] Gedurende de afgelopen maand zou de gerichte aanvalscampagne die sinds september in en rond het Arabisch soennitische verzetsbolwerk Falluja wordt uitgevoerd, hebben geresulteerd in het uitschakelen van deze zes commandanten. [REDACTED]

[REDACTED] Met de luchtaanvallen op huizen en andere gebouwen in Falluja, waar zich terroristen zouden schuilhouden, pogen de Iraakse interimregering en de Amerikaanse strijdkrachten het gezag over verzetshaarden in de soennitische driehoek te herstellen. Op 13 oktober heeft de

Iraakse interim-premier Iyad Allawi geëist dat de inwoners van Falluja de terroristenleider Al-Zarqawi en zijn aanhangers zouden uitleveren. De vertegenwoordigers van religieuze organisaties die met de interim-regering onderhandelen over een vreedzaam herstel van het overheidsgezag in de stad, hebben ontkend dat zij hiertoe in staat zijn en hebben de onderhandelingen voorlopig opgeschort.

Beelden door Wif

Voorts zijn er aanwijzingen dat Al-Zarqawi en zijn commandanten als sinds medio september rekening houden met een grootschalig Amerikaanse offensief in Falluja. In zijn redenering hebben de Amerikaanse strijdkrachten na de beëindiging in augustus van de gevechten met Al-Sadr in Zuid-Irak hun handen volledig vrij om de soennitische verzetsbolwerken aan te pakken. Teneinde zich voor te bereiden op een Amerikaans offensief tegen hun onderkomens en stellingen in Falluja, zou Al-Zarqawi zijn commandanten de opdracht hebben gegeven zich zoveel mogelijk de verdedigingsnetwerken te verstevigen én preëemptieve aanslagen uit te voeren in Bagdad en ander steden. De strijd moet als het ware naar Bagdad worden gebracht om de hoofdstad zichtbaar tot hét brandpunt van het verzet tegen de Amerikaanse aanwezigheid en de interim-regering te maken.

De aanslagen die op 14 oktober zijn gepleegd binnen de zogenoemde 'Groene Zone' in Bagdad en die worden toegeschreven aan elementen behorende tot het netwerk van Al-Zarqawi, duiden erop dat deze strategie wordt gevolgd. De symboliek van deze aanslagen is groot omdat zij zijn gepleegd middenin de zone waar zich de belangrijkste Iraakse overheidsgebouwen en een aantal grote buitenlandse ambassades bevinden (waaronder de Amerikaanse). Tevens duiden deze aanvallen erop dat ondanks de gestelde uitschakeling van een deel van zijn commandanten de slagkracht van Al-Zarqawi's *Tawhid wa al-Jihad* netwerk niet zwaar is aangetast. Daarbij doet zich de moeilijk te beantwoorden vraag voor of en in hoeverre uitgeschakelde commandanten kunnen worden vervangen door nieuwe en effectieve aanwas. Vooralsnog wordt ingeschat dat het netwerk van Al-Zarqawi daartoe wel in staat is. Verder moet er rekening mee worden gehouden dat Al-Zarqawi onder druk van een militair offensief in Falluja zijn strijders verplaatst naar andere soennitische bolwerken om vanuit die plaatsen terroristische acties voor te laten bereiden en te plegen. Overigens valt niet te verwachten dat indien Al-Zarqawi met rust gelaten zou worden er een eind zou komen aan de aanslagen en ontvoeringen door zijn netwerk.

III. Economische aangelegenheden (BZ)

Volgens de IIG heeft Irak het afgelopen jaar belangrijke economische voortgang geboekt, met een groei van 60% groei van het BNP. Er is een nieuwe munt geïntroduceerd, er is sprake van wisselkoersstabiliteit en de inflatie is omlaag gebracht. Met betrekking tot schuldenverlichting heeft het IMF aangegeven dat het op verzoek van de Parijs Club een concept 'debt sustainability analysis' (DSA) heeft opgesteld. Daaruit kan worden geconcludeerd dat substantiële schuldverlichting noodzakelijk is voor de economische wederopbouw van Irak. Het IMF benadrukte dat het besluit over de omvang van de schuldverlichting aan Irak en de betrokken landen zelf is.